

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

28 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2014, declarate de partea vătămată Sergiu Moisei, de avocații Ghenadie Danciu și Mihail Conțescu, în numele inculpatului

*Mocanu Ion Valeriu, născut la
03 noiembrie 1982 în r-nul Ungheni, s. Romanovca,
locuitor al mun. Chișinău, str. Maria Drăgan 26 A, od.
316, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare a cauzei
în instanța de fond: 01 noiembrie 2012 – 17 februarie 2014,
instanța de apel: 19 martie 2014 – 19 mai 2014,
instanța de recurs: 18 iulie – 28 octombrie 2014.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 17 februarie 2014, Mocanu Ion a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal la 3 ani închisoare cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani și în 264/1 alin. (3) Cod penal la amendă în mărime de 600 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 84 și 90 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, cu amendă în mărime de 600 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 3 ani.

De la Mocanu Ion s-a încasat în beneficiul lui Moisei Sergiu prejudiciul material 28.230 lei și moral 25.000 lei, în rest acțiunea civilă a fost respinsă.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la 12 mai 2012, orele 21⁴⁵, inculpatul Mocanu I., conducând automobilul de model "Opel Tigra", n/î C MV 902, se deplasa în mun. Chișinău pe str. Maria Dragan din direcția str. Voluntarilor spre str. Vadul lui Vodă. În timpul deplasării, ajungând în regiunea casei nr.14/1 din str. Maria Dragan, mun. Chișinău, n-a ținut permanent seama de împrejurări, nu a manifestat prudență sporită la trafic, prin ce a încălcat prevederile pct. 45 pct. 1, lit. a), b), d) și pct. 2 a Regulamentului Circulației Rutiere, nu a ținut cont că strada este slab iluminată și vizibilitatea este extrem de redusă, continuând deplasare cu o viteză necorespunzătoare situației rutiere. Urmare a încălcărilor nominalizate, a comis tamponarea pietonului Moisei S., cauzându-i vătămări corporale grave, care în acel moment stătea pe marginea părții carosabile pe partea dreaptă relativ deplasării unității de transport.

Tot el, imediat după comiterea accidentului rutier, cunoscând cu certitudine că acționează cu încălcarea prevederilor pct.12 din Regulamentului Circulației Rutiere și anume că urma să fie supus examenului medical în vederea verificării stării de ebrietate, urmînd scopul eschivării de la examenul medical, a convins-o pe soția sa Mocanu C. să declare organului de urmărire penală că ea ar fi fost la volan în momentul impactului.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina, însă aceasta a fost dovedită prin următoarele probe, examinate în ședința de judecată.

Astfel, martorul Soroceanu A., polițistul, a declara că, prin stația de radio, a primit înștiințare că pe str. Maria Dragan 14 a avut loc accident rutier. La fața locului, întrebînd cine este șoferul automobilului, a sesizat că este o doamnă, care a prezentat permisul de conducere. Iar alături de doamnă era inculpatul, fiind soțul acesteia, care ținea în brațe un copil.

Martorii Mocanu D. și Crețu G. a mărturisit că la 12 mai 2012, orele 20⁰⁰ se deplasau în automobilul respectiv. La al cincilea bloc de deplasare era parcat un microbuz de culoare albă. Din spatele lui s-a ivit brusc o persoană în stare de ebrietate și s-a izbit de automobilul în care se aflau ei. Șoferul automobilului, Mocanu Ion, a stopat și a acordat primul ajutor medical persoanei accidentate.

Martorul Crețu I. a declarat că accidentul rutier s-a produs din cauza unui microbuz și mai multe automobile staționate, iar persoana accidentată a ieșit brusc din spatele acestora. Șoferul, Mocanu Ion, nu era în stare de ebrietate.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264 alin. (3) lit. a) și art. 264/1 alin.(3) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare corporală, și eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcooloscopică, a examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei.

Totodată, instanța a concluzionat că versiunea inculpatului că pe marginea carosabilului staționa un microbuz alb nu poate influența concluzia instanței de judecată referitor la vinovăția lui. Din contra, prezența unui alt vehicul pe marginea carosabilului indică la necesitatea unei atenții mai sporite și micșorarea vitezei de deplasare.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpatul are un copil minor la întreținere, că circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite, că inculpatul este caracterizat pozitiv, nu are antecedente penale, a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, că în consecință părții vătămate i-a fost acordat gradul 1 de invaliditate și a conchis că corectarea și reeducarea lui este posibilă prin aplicarea unei pedepse nonprivative de libertate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate, deoarece el nu prezintă gradul de pericol social necesar executării reale a pedepsei cu închisoarea, suspendarea condiționată a executării pedepsei ar permite realizarea mai eficientă a scopurilor pedepsei și va permite stabilirea unui echilibru just între interesele părții vătămate și interesele statului în domeniul prevenirii unui astfel gen de infracțiuni.

La fel, instanța a rezumat că au fost prezentate înscrisuri ce probează mărimea prejudiciului material doar în sumă de 28230 lei.

La stabilirea cuantumului prejudiciului moral, instanța a ținut cont că partea vătămată a pierdut capacitatea de muncă, necesită supravegherea și ajutorul unei terțe persoane, că a suferit intervenție chirurgicală.

3. Avocatul Ghenadie Danciuc a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, deoarece fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Apelantul a indicat că instanța de judecată nu a luat în considerație declarațiile părții vătămate privind locul unde se afla pîna la accident și că era în stare de ebrietate.

Nu s-a expus referitor la declarațiile expertului judiciar auto-tehnic de la CNEJ, că nu este posibil de stabilit viteza de deplasare și celelalte întrebări specifice acestui gen de expertiza, deoarece nu au fost fixate urme de frînare sau de derapare.

Instanța nu a analizat și apreciat procesul - verbal de cercetare la fața locului a accidentului rutier.

Inculpatul nu a văzut partea vătămată, nici nu putea să prevadă că aceasta va ieși brusc de după un automobil, fiind prea tîrziu pentru a preveni accidentul.

Hotărîrea instanței se întemeiază pe presupuneri și aprecierea greșită a probelor cercetate în cadrul ședinței de judecată.

Vinovăția inculpatului nu a fost dovedită pe deplin.

3.1 A declarat apel și partea vătămată Sergiu Moisei, solicitînd casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care: *„să fie înlăturate ilegalitățile menționate, cu admiterea integrală a acțiunii civile”*.

Apelantul a indicat că instanța nu a stabilit termenul de reparare a daunelor cauzate, nu a motivat admiterea parțială a acțiunii civile, nu a motivat condamnarea condiționată a condamnatului și aplicarea termenului minim de pedeapsă prevăzut de art. 264 alin. (3) Cod penal.

Inculpatul nu a recunoscut vina, a refuzat să compenseze prejudiciul material cauzat, a întreprins măsuri de eschivare de la răspunderea penală prin darea depozițiilor false.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2014, apelul avocatului a fost respins ca nefondat.

Apelul părții vătămate a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Mocanu Ion a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani și în baza art. 264/1 alin.(3) Cod penal la amendă în mărime de 600 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 84 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, de la reținere, cu amendă în mărime de 600 unități convenționale, echivalentă cu 12.000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În rest sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că nu poate fi preluată versiune că lipsește latura subiectivă a infracțiunii prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal deoarece s-a stabilit că la data, ora și locul tamponării pietonului, *inculpatul se deplasa cu viteză excesivă*.

Scopurile propuse la art. 61 alin. (2) Cod penal, în cazul săvârșirii unei infracțiuni din imprudență care se atribuie la categoria celor grave și a uneia din intenție și ușoare, prin intermediul unui mijloc de pericol sporit și care s-a soldat cu vătămarea corporală gravă a unei persoane, și drept urmare acordarea gradului I de invaliditate, de către o persoană care se află pentru prima dată pe banca de acuzare, ce are un copil minor la întreținere, se caracterizează pozitiv, care *nu a restituit paguba pricinuită prin infracțiune* și care a manifestat, pe parcursului procesului *nesinceritate, negînd implicarea sa în săvârșirea faptei*, ce a dus la tergiversare examinării cauzei, precum și *neconstatarea circumstanțelor ce ar atenua sau ar agrava răspunderea penală*, pot fi atinse prin aplicarea pedepselor principale - amenda și închisoare, în quantumul stabilit de instanța de fond, însă cu dispunerea executării pedepsei cu închisoare în penitenciare de tip deschis și cu mărirea quantumului pedepsei complementare până la 5 (cinci) ani, rezultat din cumulul total al pedepselor, mai ales că fenomenul infracțiunilor legate de încălcarea regulilor de securitatea circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport soldate cu cauzarea din imprudență a unei vătămări corporale cît și *conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică sau narcotică* la etapa actuală au luat amploare, astfel că *aplicarea art. 90 CP va genera dispreț față de pedeapsă* și nu este eficient nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Argumentul părții vătămate că instanța de fond nu a stabilit față de Mocanu Ion careva obligații prevăzute de art. 90 alin. (6) Cod penal nu poate fi admis, deoarece instanța dispune de posibilitatea de a aplica în mod alternativ măsurile de siguranță, dar nu este obligată de a le aplica în mod imperativ.

La soluționarea acțiunii civile, instanța de fond a făcut o evaluare a quantumului pe bază echitabilă, acordând cu titlu de prejudiciu material 28.230, cu titlu de prejudiciu moral 25.000 lei, avînd în vedere materialul probatoriu, cheltuielile suportate, consecințele survenite și faptul că condamnarea în sine constituie satisfacție echitabilă pentru partea vătămată.

5. Partea vătămată a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a acestei decizii, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă.

Recurentul a menționat că instanța eronat a constatat că condamnarea constituie în sine o satisfacție echitabilă pentru partea vătămată și a neglijat că el a devenit invalid de gradul I, este imobilizat, necesită în permanență îngrijire, urmează să suporte cheltuieli pentru încă 3 intervenții chirurgicale, are la întreținere un copil minor de 10 ani, este lipsit de posibilitatea acordării ajutorului material tatălui de 64 ani și invalid.

Este inexplicabil că suma de 25.000 lei dispusă spre încasare ca prejudiciul moral, prin prisma suferințelor psihice suportate, poate fi considerată o satisfacție echitabilă.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

5.1 Avocatul Ghenadie Danciuc la fel a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, deoarece fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Recurentul a specificat că lipsește vinovăția inculpatului deoarece acesta, deplasându-se cu viteză regulamentară și corespunzătoare situației rutiere, nu a văzut partea vătămată și respectiv nici nu putea să prevadă că acesta va ieși brusc de după un automobil. De la momentul când partea vătămată a apărut în fața automobilului de acum era prea târziu pentru ca inculpatul să poată preîntîmpina urmările prejudiciabile.

În învinuire înaintată inculpatului de eschivarea de la testarea sau examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate, lipsește elementele laturi obiective care constă în existența unei cerințe legale din partea organelor de anchetă conducătorului mijlocului de transport. Legea nu prevede obligația absolută a efectuării acestei examinări, în toate cauzele și tot timpul, față de toți conducători de autovehicul care urcă la volan sau sunt opriți de agenți de circulație rutieră.

Astfel, inculpatul nu s-a eschivat de la controlul medical în lipsa unei cerințe legale din partea organului de anchetă care imediat la fața locului trebuiau să identifice șoferul. Respectiv inculpatul este învinuit pentru fapta altei persoane, fapta de neglijența a ofițerului de urmărire penală, care nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile de serviciu.

Hotărârea instanței se întemeiază pe presupuneri și aprecierea greșită a probelor cercetate în cadrul ședinței de judecată. Vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate nu a fost dovedită.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală – că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

5.2 Recurs ordinar a declarat și avocatul Mihail Conțescu, în numele inculpatului, în care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat că instanța de apel a ieșit din limitele învinuirii, când a reținut în sarcina inculpatului circumstanțe agravante nerecunoscute de lege, cum ar fi: „nu a restituit paguba pricinuită prin infracțiune, a manifestat, pe parcursul procesului, nesinceritate, negând implicarea sa în săvârșirea infracțiunii, ce a dus la tergiversare examinării cauzei, neconstatarea circumstanțelor ce ar atenua sau ar agrava răspunderea penală, că fenomenul infracțiunilor legate de încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport soldate cu cauzarea din imprudență a unei vătămări corporale grave cât și conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică sau narcotică la etapa actuală au luat amploare, aplicarea art. 90 Cod penal va genera dispreț față de pedeapsă și nu este eficient nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni”.

Partea vătămată nu a criticat sentința instanței de fond în latura pedepsei, însă instanța de apel și-a asumat rolul părții acuzării în suplinirea motivelor de apel, ceea ce constituie o abdicare de la regula unui proces contradictoriu în condițiile egalității armelor.

Concluziile instanței contravin normelor imperative, deoarece, pedeapsa penală se aplică doar pentru fapta comisă, nu însă și pentru circumstanțe neprevăzute de lege ca agravante, la art. 77 Cod penal.

Restituirea prejudiciului cauzat poate constitui o circumstanță ce influențează ușurarea pedepsei penale, însă în nici un caz nerecuperarea prejudiciului nu constituie o circumstanță care poate influența agravarea pedepsei anume pe acest criteriu.

Instanța de la sine a agravat pedeapsa pentru nerestituirea prejudiciului, ceea ce contravine art. 75 și 77 Cod penal.

Concluzia instanței de apel că inculpatul urmează a fi pedepsit cu izolarea de societate, fără aplicarea art. 90 Cod penal, pentru că nu a manifestat sinceritate este contrară esenței dreptului penal și contravine normelor internaționale art. 6 paragraf 2-3 CEDO.

Susținând că nu s-au constatat circumstanțe atenuante sau agravante, instanța de apel s-a contrazis, dat fiind că de la sine a completat apelul părții vătămate prin aducerea unor împrejurări ce au influențat soluția în detrimentul inculpatului, constituind circumstanțe agravante necuprinse în art.77 Cod penal sau în rechizitoriu, dar puse la baza deciziei prin omisiunea de a aplica art. 325 Cod de procedură penală susținând că „fenomenul infracțiunilor legate de încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport soldate cu cauzarea din imprudență a unei vătămări corporale grave cât și conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică sau narcotică la etapa actuală au luat amploare ", instanța de apel a abdicat de la regula unui arbitru în cadrul unui proces echitabil, plasându-se în rolul organului de urmărire penală.

Argumentul instanței de apel că fenomenul infracțiunilor ia amploare, constituie o indignare a judecătorului față de infracționalitate la general, pentru care prin aplicarea față de inculpat a pedepsei mai aspre decât cea stabilită de instanța de judecată, ceea ce este inadmisibil în contextul cerințelor art. 75 Cod penal de individualizare a pedepsei. Cu atât mai mult, infracțiunea prevăzută la art. 264 Cod penal este una din imprudență.

Instanța de apel a constatat că inculpatul se caracterizează pozitiv, are la întreținere un copil minor, pentru prima dată a comis infracțiunea etc, însă nu a găsit necesar de a-i aplica art. 90 Cod penal. Totodată, potrivit rechizitoriului și hotărârilor judecătorești nominalizate, circumstanțe agravante în cauză nu au fost stabilite și invocate.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10), 16) Cod de procedură penală – pedeapsa aplicată a fost individualizată contrar prevederilor legale și norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție a RM.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit face următoarele concluzii.

În primul rînd, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul cînd hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, dar fără a agrava situația inculpatului.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, se reține că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

Conform art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În corespundere cu art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală. Potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii. Conform art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Aceste prevederi legale nu au fost respectate de instanța de apel.

Astfel, potrivit descriptivului deciziei contestate, instanța de apel și-a fondat soluția de înăsprire a pedepsei aplicate inculpatului pe circumstanțe neimputate ultimului prin rechizitoriu, în care este specificat că: „*circumstanțe agravante, prevăzute la art. 77 CP nu au fost stabilite*”, și neconținute în dispoziția exhaustivă a art. 77 Cod penal ca circumstanțe agravante, cum ar fi că: “... *inculpatul se deplasa cu viteză excesivă..., nu a restituit paguba pricinuită prin infracțiune..., a manifestat nesinceritate, negînd implicarea sa în săvârșirea faptei, ce a dus la*

tergiversare examinării cauzei..., conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică sau narcotică..., (v. 1, f.d. 101, v. 2, f.d. 24, pct. 2 și 4 din decizie).

Or, în asemenea caz, instanța de apel, din oficiu, adică neîntemeiat, a depășit limitele învinuirii și a principiului contradictorialității în procesul penal.

La fel, împrejurările invocate de instanța de apel nu au fost atestate prin probe examinate de prima instanță, sau materialele din cauza penală, sau în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, persistând situația de fapt și de drept pe caz constatată de prima instanță.

Pe lângă această, în descriptivul deciziei atacate, instanța de apel, neargumentând în nici un fel excluderea aplicării față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal și gravând pedeapsa lui, a constatat neclar și divergent că: *“...de către o persoană care se află pentru prima dată pe banca de acuzare, ce are un copil minor la întreținere, se caracterizează pozitiv...neconstatarea circumstanțelor ce ar atenua sau ar agrava răspunderea penală ...aplicarea art. 90 CP va genera dispreț față de pedeapsă...argumentul părții vătămate că instanța de fond nu a stabilit față de Mocanu Ion careva obligații prevăzute de art. 90 alin. (6) Cod penal nu poate fi admis, deoarece instanța dispune de posibilitatea de a aplica în mod alternativ măsurile de siguranță, dar nu este obligată de a le aplica în mod imperativ...”,* neluând în considerare poziția procurorului consemnată în procesul-verbal al ședinței instanței de apel că: *“solicite menținerea sentinței”* (v. 2, f.d. 20, 24, pct. 4 din decizie).

Mai mult, conform art. 66 alin. (2) pct. 2) și 8) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul de a tăcea și a nu mărturisi împotriva sa, să facă declarații sau să refuze de a le face, atrăgându-i-se atenția că dacă refuză să dea declarații nu va suferi nicio consecință defavorabilă, iar dacă va da declarații acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa. Potrivit art. 103 alin. (3), 104 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul nu poate fi forțat să mărturisească împotriva sau să-și recunoască vinovăția și nu poate fi tras la răspundere pentru refuzul de a face astfel de declarații.

În pofida acestor prevederi legale, la modificarea pedepsei instanța de apel a luat în considerare neîntemeiat faptul că inculpatul nu și-au recunoscut vina în fața instanței de fond (pct. 4 din decizie).

Or, această circumstanță constituie un drept legal al inculpatului și nu face parte din categoria celor agravante, prevăzute în art. 77 Cod penal.

Prin urmare, circumstanțele enunțate denotă, în mod concludent, că hotărîrea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, fiind aplicată inculpatului o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, iar apelul părții vătămate a fost greșit admis de către instanța de apel.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală instanța de recurs admite recursurile, casează total hotărîrea atacată și menține hotărîrea primei instanțe, în cazul în care apelul a fost greșit admis.

Astfel, erorile de drept nominalizate, comise de instanța de apel, impun soluția casării deciziei contestate și menținerea sentinței instanței de fond, deoarece apelul părții vătămate a fost greșit admis de către instanța de apel, sentința primei instanțe fiind una legală și întemeiată în aspectul vizat (pct. 1 și 2 din decizie).

În al doilea rînd, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul cînd instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Sub acest aspect se atestă că recursul părții vătămate, în care nici nu este concretizat cuantumul prejudiciilor presupuse, fiind bazat pe temeiul de drept nominalizat, este întemeiat în motivare doar pe critica modului în care instanța de apel a estimat probele în latura civilă (*pct. 5 din decizie*).

Însă, art. 6 pct. 11/1) Cod de procedură penală prevede expres că eroare gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Pe lîngă aceasta, potrivit argumentelor invocate mai sus (*pct. 6 – în primul rînd, din decizie*), decizia instanței de apel este una neîntemeiată.

Rezultă, astfel, că recursul ordinar al părții vătămate, în raport cu motivele invocate și circumstanțele constatate de instanța de recurs, este absolut neîntemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate, în cazul în care se constată că el este neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul părții vătămate este neîntemeiat, el urmează a fi respins ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 433 alin. (1), 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. a), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de partea vătămată Sergiu Moisei.

Admite recursurile ordinare declarate de avocații Ghenadie Danciuc și Mihail Conțescu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2014 și dispune menținerea sentinței judecătoreiei Ciocana, mun. Chișinău din 17 februarie 2014, în privința inculpatului Mocanu Ion Valeriu, pe motiv că apelul a fost greșit admis.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 25 noiembrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

28 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2014, declarate de partea vătămată Sergiu Moisei, de avocații Ghenadie Danciuc și Mihail Conțescu, în numele inculpatului

*Mocanu Ion Valeriu, născut la
03 noiembrie 1982 în r-nul Ungheni, s. Romanovca,
locuitor al or. Chișinău, str. Maria Drăgan 26A, od.316,
cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

În conformitate cu art. 433 alin. (1), 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. a), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de partea vătămată Sergiu Moisei.

Admite recursurile ordinare declarate de avocații Ghenadie Danciuc și Mihail Conțescu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2014 și dispune menținerea sentinței judecătoreiei Ciocana, mun. Chișinău din 17 februarie 2014, în privința inculpatului Mocanu Ion Valeriu, pe motiv că apelul a fost greșit admis.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la 18 noiembrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun